

2. Przy wydaniu przesyłki bagażowej bez kwitu bagażowego przewoźnik może żądać od podróżnego pisemnego stwierdzenia zawartości przesyłki i komisijnego sprawdzenia, a także — w wypadkach wątpliwych — zabezpieczenia w wysokości odpowiadającej wartości wydanej przesyłki.

Rozdział 9

Przepisy końcowe

§ 17. 1. Przepisów § 2 ust. 2 pkt 3, 5, 6, 7 i 8, § 4, § 6, § 7, § 10—12, § 14 i § 15 nie stosuje się do transportu lotniczego.

2. Przepisów § 2 ust. 2 pkt 3 i § 8—16 nie stosuje się do lokalnego transportu zbiorowego.

§ 18. Tracą moc przepisy rozdziałów 1 i 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 21 czerwca 1985 r. w sprawie wykonania przepisów ustawy — Prawo przewozowe (Dz. U. Nr 29, poz. 128, z 1988 r. Nr 9, poz. 72, z 1989 r. Nr 59, poz. 352, z 1990 r. Nr 12, poz. 81 i Nr 62, poz. 365, z 1991 r. Nr 81, poz. 362, z 1992 r. Nr 6, poz. 25 i z 1995 r. Nr 5, poz. 28).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej:

B. Liberadzki

313

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 maja 1996 r.

w sprawie ogólnych wymagań sanitarnych przy przewozie środków spożywczych, używek i substancji dodatkowych dozwolonych.

Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. Nr 29, poz. 245 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1985 r. Nr 12, poz. 49, z 1989 r. Nr 35, poz. 192 oraz z 1992 r. Nr 33, poz. 144 i Nr 91, poz. 456) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Środki spożywcze, używki i substancje dodatkowe dozwolone, zwane dalej „środkami spożywczymi”, mogą być przewożone tylko w taki sposób, aby nie została naruszona jakość zdrowotna tych środków oraz cechy organoleptyczne określone w przepisach o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia lub ustalone zgodnie z tymi przepisami w decyzjach administracyjnych bądź w normach wprowadzonych do obowiązkowego stosowania w trybie przepisów ustawy o normalizacji.

2. Urządzenia chłodnicze oraz inna aparatura i sprzęt stanowiące wyposażenie środka transportu do przewozu środków spożywczych powinny być sprawne i zapewniać właściwą jakość zdrowotną przewożonego środka spożywczego.

§ 2. 1. Środki spożywcze mogą być przewożone środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu.

2. W razie braku środka transportu, o którym mowa w ust. 1, dopuszcza się przewóz środków spożywczych środkami transportu odpowiednio przystosowanymi do tego celu.

3. Środki transportu przeznaczone wyłącznie do przewozu środków spożywczych powinny mieć:

- 1) konstrukcję odpowiednią do swego przeznaczenia,
- 2) powierzchnię wewnętrzną łatwą do utrzymania w czystości.

4. Na zewnętrznej powierzchni środka transportu przeznaczonego wyłącznie do przewozu środków spożywczych powinien być czytelny napis wskazujący na jego przeznaczenie.

§ 3. 1. Powierzchnię ładunkową środka transportu należy przed załadowaniem odpowiednio przygotować, a w szczególności:

- 1) usunąć resztki poprzednich ładunków i uszkodzenia powierzchni ładunkowej,
- 2) poddać dezynsekcji, jeżeli jest to konieczne ze względu na stwierdzone szkodniki,
- 3) doprowadzić do stanu należytej czystości z użyciem właściwych roztworów myjących i dezynfekujących.

2. Jeżeli środek transportu ma wyposażenie, o którym mowa w § 1 ust. 2, to przed załadowaniem środka spożywczego należy sprawdzić funkcjonowanie tego wyposażenia.

§ 4. 1. Środki spożywcze płynne należy przewozić wyłącznie w przeznaczonych do tego celu szczelnie za-

mkniętych naczyniach, pojemnikach lub opakowaniach, takich jak cysterny, konwie, butelki lub inne opakowania jednostkowe, których powierzchnia wewnętrzna może być wykonana tylko z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia.

2. Środki transportu używane do przewozu środków spożywczych luzem (bez opakowania) powinny mieć powierzchnię wewnętrzną obitą blachą lub tworzywem odpowiadającym wymaganiom sanitarnym.

3. Środki spożywcze w opakowaniach zamkniętych wodoszczelnych mogą być przewożone w otwartych środkach transportu pod warunkiem zabezpieczenia ich przed zanieczyszczeniami i działaniem czynników atmosferycznych.

4. Środki spożywcze bez opakowań, jeżeli nie są przewożone środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu, lub środki spożywcze, których opakowania bezpośrednio nie zapewniają skutecznej ochrony przed zanieczyszczeniami lub pogorszeniem ich jakości zdrowotnej, powinny być przewożone w szczelnym opakowaniu transportowym.

§ 5. 1. Opakowania transportowe środków spożywczych powinny być wykonane z materiałów, które nie powodują zmiany cech organoleptycznych środków spożywczych, są łatwe do utrzymania w czystości oraz zapewniają środkom spożywczym odpowiednie warunki w czasie przewozu.

2. Opakowania transportowe stykające się bezpośrednio ze środkami spożywczymi powinny odpowiadać warunkom ustalonym dla opakowań bezpośrednich i mogą być używane wyłącznie do określonego rodzaju środka spożywczego.

3. Opakowania transportowe powinny być utrzymywane i przechowywane w sposób gwarantujący ich właściwy stan sanitarny.

§ 6. Środki spożywcze, które dla zachowania właściwej jakości zdrowotnej należy przechowywać w temperaturze nie przekraczającej 10°C, powinny być przewożone wagonami chłodniami, samochodami chłodniami lub innymi środkami transportu przygotowanymi do właściwego chłodzenia, jeżeli czas transportu przekracza 1 godzinę lub temperatura otoczenia jest powyżej 10°C.

§ 7. 1. W razie gdy opakowanie bezpośrednio nie zapewnia należytej ochrony jakości zdrowotnej środków spożywczych, środki te powinny być przewożone w opakowaniach transportowych.

2. Środki spożywcze nie powinny być przewożone we wspólnym opakowaniu transportowym ze środkami spożywczymi o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

§ 8. 1. Przygotowywanie środków spożywczych do przewozu, załadunek, przewóz i wyładunek powinny

się odbywać w takich warunkach i w takim czasie, aby nie nastąpiło pogorszenie jakości zdrowotnej środków spożywczych i ich zanieczyszczenie.

2. Aparatura, sprzęt, materiały lub inne przedmioty używane w trakcie przygotowania do przewozu środków spożywczych, w toku załadunku, przewozu lub wyładunku tych środków nie mogą powodować pogorszenia się jakości zdrowotnej przewożonych środków spożywczych.

§ 9. Pracownicy zatrudnieni przy przewozie środków spożywczych, mający bezpośrednią styczność ze środkiem spożywczym, są obowiązani zachować czystość i higienę osobistą, nosić odpowiednią odzież ochronną oraz posiadać aktualne książeczki zdrowia.

§ 10. 1. Dla środka transportu, o którym mowa w § 2 ust. 1, należy prowadzić książkę kontroli sanitarnej przy odpowiednim zastosowaniu przepisów dotyczących książek kontroli sanitarnej prowadzonych przez zakłady pracy na podstawie przepisów odrębnych, z uwzględnieniem ust. 2—4.

2. W książce kontroli sanitarnej należy odnotować czynności wykonane w celu przygotowania środka transportu do przewozu.

3. Książka kontroli sanitarnej jest prowadzona przez kierownicę środka transportu lub inną osobę, pod której nadzorem znajdują się transportowane środki spożywcze.

4. Kierowca lub osoba, o której mowa w ust. 3, jest obowiązana posiadać książkę kontroli sanitarnej w czasie przewozu.

§ 11. Przepisów § 2, 4, 5 i 7—10 nie stosuje się do przewozu płodów rolnych w stanie naturalnym, a także do przewozu ryb żywych (i świeżych w lodzie) oraz raków i innych zwierząt wodnych przez osoby lub jednostki organizacyjne uprawnione do ich połowu.

§ 12. Przy przewozie środków spożywczych transportem kolejowym nie stosuje się przepisów § 2, 10 i 11.

§ 13. W zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami rozporządzenie nie dotyczy warunków sanitarnych przewozu środków spożywczych statkami żeglugi morskiej i śródlądowej oraz statkami powietrznymi.

§ 14. Traci moc zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 września 1971 r. w sprawie ogólnych warunków sanitarnych przy przewozie środków spożywczych (Monitor Polski Nr 50, poz. 320).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *R. J. Żochowski*